

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	5
2	Obecná charakteristika školy.....	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné podmínky.....	8
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	10
3.4	Organizace chodu.....	13
3.5	Řízení mateřské školy.....	15
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	17
3.7	Spoluúčast rodičů.....	19
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	21
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	22
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	23
4	Organizace vzdělávání.....	25
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	29
5.1	Zaměření školy.....	29
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	30
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	31
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	34
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	36
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	38
6	Vzdělávací obsah.....	39
6.1	Integrované bloky.....	39
6.1.1	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky jdou do školky.....	39
6.1.2	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Na podzim se veverky mají, spousty dobrot nasbírají	43
6.1.3	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky se zdravě stravují a sportují, nemoci se nebojí	45
6.1.4	V zimě je bílo od snižku ... - Vánoční zvoneček tiše zvoní, veverky Vánoce oslavují.....	48
6.1.5	V zimě je bílo od snižku i v teplém veverčím kožíšku - Zima jede na saních, veverky to sledují	51
6.1.6	V zimě je bílo od snižku i v teplém veverčím kožíšku - Veverky vypráví pohádku, umí ji i pozpátku	53

6.1.7	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se radují a sluníčko vítají	55
6.1.8	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky nelení, o krásy světa pečují	58
6.1.9	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se usmívají, lásku v srdíčku mají.....	61
6.1.10	Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky si poskakují, na výlet se vydávají	63
6.1.11	Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky cestují po světě na té naší planetě	65
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	68
6.3	Dílčí projekty a programy	69
7	Systém evaluace	76

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV DOKUMENTU: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: S Veverkami tam a zpět, prozkoumáme celý svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola U Veverek

SÍDLO ŠKOLY: Jeseniova 204/2686, Žižkov, Praha 3, 130 00

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@msuveverek.cz

web: <https://msuveverek.cz/>

telefon: +420 777 366 490

datová schránka: 7nv6f95

REDIZO: 600036073

IČO: 65993179

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Magdalena Odlová

ZPRACOVATELKA PROGRAMU: Bc. Magdalena Odlová, ředitelka mateřské školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městská část Praha 3

ADRESA ZŘIZOVATELE: Havlíčkovo náměstí 9/700, Praha 3, 130 00

KONTAKTY:

Telefon: +420 222 116 111

Datová schránka: eqkbt8g

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 01. 09. 2023 do doby následující aktualizace

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: 09/2023Vev

DATUM PROJEDNÁNÍ NA PEDAGOGICKÉ RADĚ: 23. 8. 2023

.....
ředitelka mateřské školy

Bc. Magdalena Odlová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 112

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 14

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola (dále jen MŠ) je umístěna mimo rušné komunikace v zeleném pásmu Židovských pecí a tudíž umožňuje dětem poznávat krásy přírody v čistém a zdravém prostředí. Poloha MŠ umožňuje učitelům realizovat s dětmi krásné vycházky do přírody. Celoročně jsou podnikány vycházky do širokého okolí. Krásných přírodních podmínek bývá využíváno k pozorování, poznávání a pohybovému využití.

2.3 Charakter a specifika budovy

V MŠ jsou děti umístěny ve čtyřech moderně vybavených třídách zpravidla podle věkových skupin.

Každá třída je samostatný uzavřený celek, který se skládá ze třídy, herny, šatny, výdejny jídla a sociálního zařízení.

Součástí MŠ je rozlehlá zahrada, která dětem poskytuje dostatek podnětů pro pozorování a objevování přírodních zákonitostí. Potenciál zahrady je maximálně využíván pro všestranný rozvoj dětí. Školní zahrada je vybavena mnoha herními prvky (průlezkami, pískovišti, skluzavkami, houpačkami, dřevěnými domečky, trampolínou, lezeckou stěnou, balančními špalíčky, smyslovým chodníčkem, hřištěm z tartanu, kolotočem a pod.), které podporují rozvoj pohybových schopností. Součástí zahrady jsou také pěstební záhonky, kde děti společně s učiteli pěstují rostliny, bylinky a zeleninu, kterou následně konzumují. Formou hry mají děti možnost pochopit proměnlivost přírody a rostlin v průběhu ročních období, získají rovněž první zkušenosti s pěstováním rostlin a péčí o ně, naučí se ohleduplnému chování k přírodě. Zahrada je také domovem mnoha zvířat. Zejména různých druhů ptáků, zajíců, ježků, motýlů a broučků a veverek, které kromě volně žijících MŠ chová ve voliére. Právě zde žijící veverky byly inspirací k názvu MŠ. Děti jsou vedeny k lásce a péči k přírodě i ke zvířatům, pravidelně sypou zobání ptáčkům do krmítek, připravují krmítka pro veverky a starají se o vybudované hmyzí domečky.

Zdravý životní styl je pro nás v MŠ velmi důležitý, proto rádi trávíme většinu času na školní zahradě a mnoho aktivit přesouváme z budovy na zahradu MŠ, kde jsou na terasách tříd umístěných v přízemí zřízeny venkovní učebny. Tyto učebny podporují náš cíl o budování zahrady s neomezenými možnostmi vzdělávání a nabývání nových poznatků v kontaktu s přirozeným prostředím. Vzhledem ke svažitému terénu je zahrada využívána i v zimních měsících k bobování. Zahrada je uzavřena a izolovaná od ruchu a zplodin frekventovaných ulic – je místem pohody a klidu, přiměřeně zastíněna vzrostlými stromy. Pro podporu zdraví je v budově MŠ vybudovaná solná jeskyně.

O dobré pověsti MŠ svědčí velký zájem o umístění dětí.

Informace z historie školy:

- Mateřská škola byla postavena v tzv. "AKCI Z".
- Otevřena byla v září roku 1980 jako předškolní zařízení provozované Školskou správou Prahy 3.
- Od roku 1985 do roku 1989 byla zařízením závodní MŠ, spravované závodem "POTRAVINY Praha 3".
- Od roku 1989 byla MŠ opět předána pod správu Školského úřadu Praha 3.
- Od roku 1997 je MŠ v právní subjektivitě - správcem je Úřad městské části Praha 3.
- V období od roku 1990 MŠ prošla mnohými stavebními úpravami v interiéru i exteriéru MŠ.
- Ve školním roce 2011/2012 prošla MŠ rekonstrukcí. Došlo k obnově exteriéru MŠ a k vybavení interiéru novým nábytkem.
- Ve školním roce 2015/2016 byla v MŠ vybudována solná jeskyně.
- Ve školním roce 2020/2021 byla MŠ Jeseniova 204 přejmenována na MŠ U Veverek a prošla rozsáhlou revitalizací a dalšími změnami.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

MŠ disponuje dostatečně velkými prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí a zároveň jsou kvalitně vybavené. Třídy jsou zařízeny moderně a vybaveny tak, aby co nejlépe vyhovovaly celodennímu pobytu dětí v MŠ. Ve třídách je zhotoveno několik herních koutků (např. kuchyňka, obchod, kadeřnictví, tvořivý koutek, dřevěný ponk a další), které je možno obměňovat pro skupinové i individuální hry a činnosti. Členění prostoru zajišťuje i možnost soukromí pro děti. Součástí každé třídy je: třída, herna, šatna, výdejna jídla a sociální zařízení. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, které učitelé využívají k výuce. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály i doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku a je průběžně doplňováno a obměňováno. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání učiteli i dětmi.

Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě prostor MŠ, které jsou upraveny tak, aby dětské práce mohly zhlédnout i jejich rodiče. Interiér třídy, herny i šatny je neustále obměňován podle toho, co právě děti prožívají a jakým tématem se zabývají. K budově přiléhá rozlehlá, členitá zahrada, která je bohatě vybavena různými herními prvky včetně hřiště se sportovním nářadím i náčiním a různými zahradními hračkami. Toto vše poskytuje dětem dostatečný prostor, jak pro sportovní vyžití, tak i k celkovému aktivnímu vyžití při pobytu venku. Uspořádání a vybavení zahrady umožňuje pohybové, výtvarné i tvořivé aktivity. Zahrada je celoročně využívána i k pozorování a poznávání života v přírodě. V letním období bývá používáno mlhoviště a venkovní pítka, pro dodržování pitného režimu i při pobytu venku na slunci. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Konkrétní záměry:

- Průběžné obměňování tříd vhodným nábytkem.
- Doplnění vhodné literatury pro učitelskou i dětskou knihovnu.
- Doplnění programů na interaktivní tabule.
- Vybavení koutků pro experimentální práce s dětmi.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle požadavků nutričního doporučení a plnění spotřebního koše). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie

přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány stanovené intervaly. Děti jsou několikrát denně vybízeny k dodržování pitného režimu a mohou si kdykoliv samy nalít vodu nebo čaj. Veškeré stravování dětí v průběhu dne je zajištěno na jednotlivých třídách: při dopolední a odpolední svačině se děti obsluhují samy, mají možnost volby nápoje (čaj, voda) a přidání si, jak jídla, tak pití. Dále je dětem nabídnuta možnost volby namazaného či suchého pečiva. Učitelé nenutí děti do jídla, snaží se, aby alespoň ochutnaly.

Po dohodě s rodiči jsou respektovány potravinové alergie dětí a národnostní zvyky jiných kultur. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne. Vše je přizpůsobeno potřebám dětí a po předchozí dohodě i aktuální situaci jednotlivců. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku a mají dostatek volného pohybu, nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ. Prostorná a terénně členitá zahrada skýtá dostatek možností k všestranným aktivitám v průběhu celého roku. Dále v MŠ probíhají pravidelné návštěvy solné jeskyně dle určeného rozpisu.

K procházkám je využíván sousedící pás Židovských pecí. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné. Individuálně se pracuje s dětmi s nižší potřebou spánku. V době odpočinku učitel čte, vypráví, popřípadě pustí pohádku nebo relaxační hudbu. Vstávání dětí je prováděno citlivě s ohledem na každé dítě. Učitelé se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu s dodržováním základních hygienických návyků a tím poskytují dětem přirozený vzor.

Ozdravný program MŠ:

- Pravidelné výjezdy dětí na ozdravné pobyty dle zájmu zákonných zástupců (dále jen rodiče), návštěva solné jeskyně.
- MŠ je vybavena antialergickými lůžkovinami, zvlhčovači a čističi vzduchu IONIC CARE.

Konkrétní záměry:

- Zlepšení stravovacích návyků dětí.
- Při vhodném počasí přesunutí činností ze třídy na školní zahradu a využít tak možnost bližšího kontaktu s přírodou jako prostoru pro prosociální chování.
- Prodlužování pobytu dětí na čerstvém vzduchu.

Prostředky k dosažení:

- Přirozené a správné návyky učitelů – osobní příklad.
- Individuální pohovory s rodiči a odborníky.
- Nabídka odborných článků z Informatoria.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

- Při ranním příchodu dítěte do třídy se s ním učitel pozdraví a přivítá, pozdraví se i s rodiči, kteří ho přivedli.
- Pokud si rodič přeje učiteli něco o dítěti sdělit, krátce, ale se zájmem ho vyslechne a v případě nutnosti delší konzultace si domluví schůzku v době nepřímé činnosti učitele.
- Veškerý pedagogický i provozní personál jedná s dětmi i s rodiči mile a vstřícně.
- Rodičům se sdělují pouze informace spadající do kompetencí jednotlivých pracovních náplní, dodržují se pravidla společenského chování.

Nově příchozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí a situaci.

- Rodič nově příchozího dítěte může, po předchozí domluvě s učitelem, dítě uvést do třídy a společně s učitelem ho začlenit do kolektivu.
- Učitel informuje rodiče jak se dítěti v MŠ daří a konzultuje s nimi další vhodný postup jeho začleňování.
- Dítě může dle své volby zůstat stranou od řízených činností a jen obhlížet dění ve třídě.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové, individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu a relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

- Spontánní činnosti nejsou přerušované, děti si svou práci a činnost dokončují ve vlastním tempu.
- Rychleji pracující děti mají možnost se zabývat jinou činností, a to do doby než ostatní děti dokončí svou činnost.
- Dítě se specifickými potřebami má v MŠ vytvořeny podmínky pro svou práci a na doporučení odborníků může být integrováno.
- Dítě chodí na WC samostatně dle individuální potřeby.
- Učitel nevyžaduje dokončení práce ve stanovený čas od všech dětí.
- Ve třídě učitelé pracují s dětmi individuálně, skupinově nebo společně.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z dětí není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

- Učitel se nedopouští žádného z výše uvedených projevů ani náznakem.
- Učitel nemá ve třídě „oblíbené“ děti, které zjevně zvýhodňuje.

- Učitel ani náznakem před ostatními dětmi nekomentuje jiné dítě ve smyslu jeho tělesných nebo mentálních "nedostatků", totéž nepřipouští ani mezi dětmi navzájem.
- Učitel nepřipouští mezi dětmi ve třídě projevy nerovností, podceňování, zesměšňování.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

- Děti přijímají dohodnutá pravidla soužití.
- Děti vyjadřují své potřeby, přání.
- Děti jsou především příkladným chováním učitelů vedeny k zásadám slušného chování
- Děti se v prostoru třídy pohybují volně, pokud potřebují odejít na WC, oznámí to učiteli.
- Děti ze třídy svévolně neodcházejí.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

- Učitel mluví ke konkrétnímu dítěti, dívá se na něj (pohled z očí do očí).
- Když jeden mluví, ostatní naslouchají.
- Učitel podává jasné a dětem srozumitelné informace.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi.

Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

- Učitel slovně nemanipuluje s dítětem (nepodsouvá mu odpověď).
- Učitel dětem neradí, ale vhodně je motivuje.
- Učitel vítá podněty a náměty, které vnášejí do vzdělávací nabídky samy děti (zdroje nápadů a námětů od dětí mohou zpestřovat a obohacovat třídní vzdělávací nabídku).
- Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech,
- Učitel je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

- Učitel se vyhýbá „obecnému“ hodnocení, používá konkrétní, popisnou vazbu hodnocení.

- Učitel používá převážně pozitivní (motivující, povzbuzující) hodnocení.
- Učitel povzbuzuje a oceňuje i neverbálně.
- Učitel podporuje samostatné řešení problémů.

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech o projev, který dostatečně oceňuje a vyhodnocuje pozitivním oceněním.

- Učitel se snaží porozumět motivům a příčinám chování dítěte.
- Učitel místo pochval a trestů poskytuje dětem zpětnou vazbu o jejich chování a činnostech.
- Učitel řeší i negativní spontánní projevy dítěte nedirektivně a využívá situaci k posilování jeho sebekontroly.
- Záměrem je, aby se děti pouštěly s odvahou do dalších činností.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

- Dospělí mají mezi sebou přátelské vztahy a jdou dětem příkladem.
- Učitel se nebere příliš vážně, směje se s dětmi, umí si ze sebe udělat legraci.
- Učitel se bez obav přiznává ke své neznalosti, omylu nebo chybě.
- Učitel dodržuje dané sliby, když je nemůže dodržet, tak vysvětlí dětem proč a zabývá se náhradním řešením.
- Děti se s důvěrou obracejí na dospělé s žádostí o pomoc.
- Učitel bere vážně situace, se kterými se na ně děti obracejí.
- Dospělí se zdvořile obracejí na děti s žádostí o pomoc.

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

- Učitel reaguje empaticky (vcituje se do dítěte).
- Učitel se sám, nebo s pomocí ostatních dětí, snaží najít nejvhodnější řešení. Hledají společně kompromis a vzájemnou dohodu.

Konkrétní záměry:

- Zapojit rodiče při adaptaci dětí, dát jim dostatečný prostor k využití systému adaptace.
- Podporovat u dětí důvěru k učiteli i ostatním zaměstnancům MŠ.
- Zvládnout přijatá pravidla chování.

Prostředky k dosažení:

- Důsledné sledování problémových i jiných situací v průběhu dne v MŠ a hledání jejich řešení společně s dětmi – podle přijatých pravidel.
- Přihlížení k individuálním potřebám dětí, citlivý a laskavý přístup celého kolektivu MŠ.
- Spolupráce s rodinou.

3.4 Organizace chodu

Provoz MŠ je od 7:00 hod. do 17:30 hod.

Příchod dětí: v době od 7:00 hod. do 8:15 hod.

Odchod dětí po obědě: v době od 12:30 hod. do 13:00 hod.

Odchod dětí po odpočinku: v době od 15:00 hod. do 17:15 hod.

Po dohodě s učiteli je možný příchod i odchod dětí kdykoli během dne.

Dítě přebírá od rodičů učitel.

V MŠ je dodržován pravidelný denní režim, který je však dostatečně pružný, umožňuje přizpůsobit činnosti dětí v průběhu dne jejich potřebám a aktuální situaci.

- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, s ohledem na aktuální stav ovzduší (inverze), povětrnostní podmínky a počasí (silný vítr, náledí, mráz pod -10°C).
- Dostatečný pohyb je zajištěn nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ a též je využíván k vycházkám přilehlý pás Židovských pecí.
- Jsou dodržovány intervaly mezi jednotlivými jídly.
- Všichni zaměstnanci MŠ respektují individuální potřeby dětí a napomáhají v jejich uspokojování.

Do denního programu jsou denně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

- Učitel jde dětem příkladem a vysvětluje důležitost pohybu pro naše zdraví.
- Učitel vede děti ke správnému provedení cviku.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání

- Učitel odpovídá za to, že výchovně vzdělávací program je cílevědomý a je plánován.
- Během dne učitel děti sleduje při spontánních činnostech, což se stává podkladem k dalšímu plánování.
- Učitel dělá s dětmi to, co má vzdělávací smysl a svůj postup dokáže zdůvodnit

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

- Učitel dítě ubezpečuje svým jednáním, že MŠ je pro něj bezpečným místem, kde mu nikdo nebude ubližovat.
- Každé dítě má možnost soukromí.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

- Dítěti je dán prostor a čas pro adaptaci v novém prostředí, aby se s ním mohlo vyrovnat.
- Adaptace probíhá s ohledem na individuální potřebu každého dítěte (popřípadě zkráceným pobytem, než je dopolední docházka).

Poměr řízených a spontánních činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu.

- Učitel pružně reaguje na situaci ve třídě a neprosazuje připravené řízené činnosti na úkor spontánních.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

- Učitel citlivě reaguje při spontánních hrách dětí tím, že se snaží nevstupovat jim do hry a pokud se hra musí přerušit, jasně je ubezpečí, že v ní ještě budou moci pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojily do organizace činností, pracovaly svým tempem.

- Učitel se snaží o vytvoření co nejpodnětnějšího prostředí, které by podněcovalo děti k různým činnostem.
- Učitel se snaží zařazovat do své práce co nejvíce aktivit, které vedou k získání zkušeností a vědomostí.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

- Učitel pracuje tak, aby plně využil ve své práci s dětmi všechny výše jmenované formy činnosti.
- Ve třídě jsou vytvořeny herní koutky.
- Interiér i exteriér MŠ dává plně možnost dětem ke společným i k individuálním činnostem.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí a k tomu slouží vhodný interiér i exteriér MŠ. Pokud děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak mají možnost soukromí při osobní hygieně apod.

- V každé třídě je klidný koutek, kam se dítě může uchýlit.
- Mezi jednotlivými toaletami je přepážka, která umožňuje intimitu.
- Prostor školní zahrady svým vybavením dává též prostor k případnému soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

- Učitel vede záznamy o vývoji jednotlivých dětí.
- Záznamy o dětech jsou prováděny na základě pedagogické diagnostiky a vycházejí z pravidelného pozorování dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

- Učitel podrobně zná a využívá didaktické a metodické pomůcky a hry uložené v jednotlivých třídách.
- Učitel využívá literaturu z dětské a učitelské knihovny a knihovny na jednotlivých třídách.

Nejsou překračovány doporučené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

- MŠ dodržuje počet dětí stanovený kapacitou MŠ.
- MŠ dodržuje počet dětí na třídách stanovený vyhláškou.
- MŠ dbá v maximální míře na bezpečnost dětí.

Konkrétní záměry:

- Zaměření se na individuální činnosti.
- Větší nabídka činností podporující vlastní aktivitu a experimentování dětí.

Prostředky k dosažení:

- Zapojení dětí do organizace činností, v případě příznivého počasí maximálně prodlužovat pobyt venku.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

- Každý pracovník je zaměstnancem Mateřské školy U Veverek (na základě uzavřené pracovní smlouvy) a má stanovenou Pracovní náplň.
- Všichni pracovníci jsou seznámeni s pracovním řádem, organizačním řádem, řádem MŠ, vnitřním a provozním řádem, směrnicemi PO a BOZP a dalšími vnitřními směrnicemi. Zaměstnanci dodržují jejich ustanovení.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř MŠ, tak navenek.

- V budově MŠ jsou na chodbě v přízemí informační nástěnky, další jsou v šatnách před vstupem do každé třídy a dále pak v 1. patře.
- V pravidelných intervalech probíhají pedagogické a provozní rady, ze kterých jsou vedeny zápisy.
- MŠ uvádí informace i na svých webových stránkách: <http://www.msuveverek.cz/>.

Při vedení zaměstnanců vytváří ředitelka MŠ ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání (dále jen ŠVP PV).

- Ředitelka MŠ dle možností denně prochází jednotlivé třídy a osobně hovoří se všemi zaměstnanci MŠ.
- Ředitelka vnímá vzniklé problémy a řeší je operativně.
- Pro každý školní rok jsou určeny doplňkové úkoly jednotlivých učitelů v MŠ (viz. Pověření pracovníka k vedení).

Ředitelka MŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

- Učitelé se snaží o vstřícnou spolupráci, projevují si navzájem ohleduplnost a pochopení.
- Společně řeší úkoly, které jim zadá ředitelka MŠ.
- Akce, které jsou v průběhu roku pořádány pro rodiče a děti, jsou velkým přínosem pro upevnění vzájemných vztahů (např.: táborák, vánoční posezení, zahradní slavnosti, tematické dílničky, rozloučení s předškoláky, úklid zahrady).
- Rodiče jsou zváni ke spolupráci (např. při sběru použitých baterií, sběru použitého oleje, burza oblečení), jsou s nimi konzultovány jejich pohledy a názory na chod MŠ.
- Jsou využívány nabídky na poskytnutí finančních i věcných darů a přímé pomoci.
- MŠ se snaží o získání důvěry ze strany rodičů a společně se pak snaží nalézt řešení pro různé problémy a situace, které mohou v MŠ vzniknout.
- MŠ se snaží pružně reagovat na podněty a připomínky, které rodiče vnesou.

Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

- Je vypracován systém různých hodnocení, včetně konečného hodnocení.
- Na základě získávání nových poznatků, zkušeností a kritického hodnocení se MŠ neustále snaží o doplňování a zhodnocování tohoto pracovního dokumentu.

Ředitelka vypracovává ŠVP PV na základě poznatků s ostatními učiteli a podněty ze strany rodičů. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

- Kontrolní a evaluační činnosti se provádí formou dotazníků s případným doplňujícím slovním komentářem a osobními pohovory se zaměstnanci.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližšími základními i mateřskými školami a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

- Spolupráce se zřizovatelem se odráží zejména při pravidelných konzultacích a při plánování větších stavebních oprav a úpravách budovy i pozemku MŠ.
- Spolupráce s několika okolními ZŠ se odvíjí zejména na úrovni našich návštěv s předškoláky. MŠ se zajímá o vzdělávací programy okolních ZŠ.
- Spolupráce s dalšími nejbližšími MŠ se odvíjí v oblasti pohybových aktivit (každoroční Olympiáda a fotbalový turnaj okolních MŠ).
- Další spolupráce probíhá např. s Pedagogickou psychologickou poradnou pro Prahu 3, orgánem sociálně právní ochrany dětí, městskou policií Prahy 3, aj.

Konkrétní záměry:

- Zkvalitnění práce všech zaměstnanců MŠ.
- Doplnění koncepce, vize a mise MŠ.
- Udržení pozitivního vnímání MŠ v širším okolí.

Prostředky k dosažení:

- Zapojování všech zaměstnanců MŠ do tvorby ŠVP PV.
- Spolupráce při rozhodování o zásadních otázkách ŠVP PV.
- Osobní zodpovědnost za plnění úkolů a dodržování termínů.
- Nadále MŠ rozvíjet, zlepšovat a posouvat kupředu.
- Větší propagace MŠ na veřejnosti - články na webových stránkách MČ Prahy 3, v radničních novinách Prahy 3.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

„Naši učitelé nesmějí být podobni sloupům u cest, jež pouze ukazují, kam jít, ale samy nejdou.“

(Jan Amos Komenský)

V naší MŠ pečuje o děti 9 učitelů včetně ředitelky MŠ.

- Učitelé pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Chování dospělých jedinců má vliv na celkový vývoj dítěte. Naší snahou je, aby chování a mezilidské vztahy byly slušné, zodpovědné a tolerantní.
- Práce učitelů je organizována takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Všichni pracovníci, kteří pracují v MŠ jako učitelé, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Těm, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.

- Kritéria pro přijetí zaměstnance jako pedagogického pracovníka jsou jasně vymezena.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Učitelé se sebevzdělávají a ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

- Ve sborově jsou k dispozici nabídky vzdělávacích center, která poskytují kurzy a semináře pro pedagogy (NIDV, Infra, Portál, atd.).
- Učitelé si z nabídek vybírají a poté s ředitelkou MŠ konzultují vhodnost výběru nebo ředitelka MŠ sama na základě vlastního plánu vzdělávání pedagogů v MŠ doporučí vhodná odborná školení.

Ředitelka MŠ podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech učitelů (včetně své osoby) a vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

- Je vypracován plán dalšího vzdělávání učitelů a zajištění organizačně-provozních podmínek k jeho naplňování.

Podle možností a podmínek MŠ je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně v rozsahu dvou a půl hodiny.

Učitelé jedné třídy se prolínají v pracovní době zpravidla 2,5 hodiny, z důvodu zkvalitnění přímé práce s dětmi a zajištění dostatečně dlouhé doby k předání všech potřebných informací (o dětech, organizačně-provozních, diskuze a sjednocování společného postupu ve třídě a v jednání s rodiči).

Učitelé jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí).

- Učitelé pracují v souladu se ŠVP PV.
- Jakékoliv vybočení z dodržování tohoto jednání, chování a vystupování vůči dětem, rodičům i směrem ven z MŠ je považováno za nevhodné, závažná porušení mohou vést až k postihům spadajícím do oblasti řešení pracovně-právních vztahů.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým učitelé sami nejsou dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, aj.)

- Možné vyšetření dítěte dle domluvy s rodiči.
- Spolupráce s PPP pro Prahu 3.
- Spolupráce se speciálním pedagogem – v rámci integrace.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi učiteli a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

- V přímém jednání učitele s rodiči se odráží všechny výše uvedené aspekty.
- Reakce rodičů na jednání učitele vypovídají o dodržování těchto aspektů z jejich strany.

Učitelé sledují konkrétní potřeby dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

- Maximálně možným způsobem jsou zohledňovány krizové nebo náročné situace v rodinách, které jsou sděleny rodiči a následně jsou analyzovány u dítěte změny v chování s maximální ohleduplností a pochopením.
- Pokud učitel žádosti ze strany rodičů ihned neporozumí, požádá o její vysvětlení a hledá možnost, jak rodičům vyhovět.
- Pokud je dítě např. zvyklé usínat s plyšovou nebo jinou hračkou, učitel tuto potřebu dítěte respektuje.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých společných akcí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Projeví-li zájem, mohou se podílet při plánování programu MŠ, při řešení vzniklých problémů apod.

- Rodiče jsou informováni o dění v MŠ prostřednictvím nástěnek na chodbě MŠ, informace naleznou také na webových stránkách MŠ.
- Konkrétní informace o dění v dané třídě naleznou rodiče na nástěnkách v šatnách před vstupem do každé třídy, dále v aplikaci "Naše MŠ", kam mají přístup pouze rodiče dětí navštěvujících MŠ.
- S rodiči komunikuje ředitelka MŠ pravidelně (osobně, telefonicky, přes e-mail, aplikaci "Naše MŠ").
- Aktivita rodičů je vřele vítána a prakticky využívána.

- Rodiče jsou pro nás partnery. Zakládáme si na partnerské spolupráci.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se se rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

- Ke společným rozhovorům je nejlépe využívána doba, kdy si rodič dítě vyzvedává ze třídy nebo školní zahrady.
- Při domlouvání se na společném postupu učitel citlivě a profesionálně navrhuje možné postupy.
- Při řešení hlubšího problému je vhodné domluvit si společnou konzultaci.

Učitelé chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, vyvarují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

- Vstupní dotazník – získávání důležitých informací ohledně dítěte (např.: chování, stravování, zdravotní stav, pravděpodobná adaptace dle sdělení rodičů a jiné).

MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

- Rodiče se mohou na učitele obrátit s jakýmkoliv dotazy a podněty.
- Na informačních nástěnkách jsou nabízeny nabídky center s volnočasovými aktivitami pro rodiče s dětmi.
- Jsou zveřejňovány adresy poradenských center, kontakty na lékaře-specialisty, semináře a kurzy s rodičovskou tematikou.
- Jsou vyvěšovány letáky na akce, které jsou vhodné pro rodiče.
- Rodičům je zapůjčována odborná literatura.
- Pro rodiče je pravidelně pořádána burza s oblečením a potřebami pro malé děti.

Akce MŠ pro děti a rodiče:

- Táborák na začátku a konci školního roku.
- Rozloučení s předškoláky.
- Informativní schůzka pro nově příchozí děti.
- Schůzky v průběhu školního roku.
- Konzultační dny v průběhu roku.
- Vánoční posezení.
- Pracovní dílny s různým zaměřením.
- Akce na školní zahradě "Uklidme si zahradu".

Konkrétní záměry:

- Zavedení konzultačních hodin ve třídách, vytvoření těsnější spolupráce s rodiči.
- Opора v názorech rodičů, snaha vyhovět požadavkům rodičů.
- Oprávněnou kritiku považovat za inspiraci k další práci.

Prostředky k dosažení:

- Komunikace s rodiči.
- Dotazníky v průběhu roku.
- Zintenzivnění akcí umožňující uvolněné setkávání rodičů, dětí, učitelů.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí MŠ je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). MŠ zajišťuje spolupráci s rodiči dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

MŠ nemá bezbariérový přístup.

V MŠ vycházíme z faktu, že i dítě se speciálními potřebami má tytéž potřeby jako ostatní děti, avšak je pro ně specifický způsob prožívání a uspokojování.

- Ke každému dítěti je potřeba přistupovat s respektem k jedinečné osobnosti.
- Principy integrující podporu psychického a fyzického zdraví.
- Rozvoj žádoucí komunikace mezi vrstevníky i v okolním světě.
- Získání zdravého sebepojetí.
- Primární prevenci sociopatologických jevů u dětí předškolního věku.

Při vzdělávání dětí se SVP vycházíme z RVP PV, který je založen na respektování individuálních potřeb a možností každého dítěte. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou tedy pro všechny děti společné. Podle platné vyhlášky dětem se SVP poskytujeme dle jejich potřeb podpůrná opatření, která se dělí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje MŠ, a to na základě Plánu pedagogické podpory (PLPP). Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ (PPP, SPC).

Konkrétní záměry:

- Vytvoření vhodného a podnětného prostředí i podmínky s respektováním individuálních potřeb a možností každého dítěte.
- Nabídka odborné literatury pro rodiče.
- Pomoc rodičům při individuálních konzultacích a následné doporučení.
- Úzká spolupráce s rodinou.

Prostředky k dosažení:

- Opora v doporučeních odborníků.
- Absolvování dalšího vzdělávání pedagogů v dané oblasti.
- Zajištění vhodných pomůcek.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

MŠ dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). MŠ má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Učitelé si prohlubují své znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. MŠ spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, s rodiči dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce atp.).

Za nadané považujeme takové dítě, které dosahuje podstatně lepších výkonů než jeho vrstevníci. Ve většině dětí je ukryt potenciál, který je třeba najít a rozvíjet. Dítěti je nabízeno co nejpodnětnější prostředí, a co nejširší škálou různých aktivit a činností, aby dítě mělo příležitost objevit a vyzkoušet si, pro co má předpoklady, v čem vyniká.

Jak nadané dítě objevujeme? Všimáme si, jak si dítě hraje, jak řeší určitou situaci, problém nebo úkol. Sledujeme, jak se dítě jeví ve skupině a jaká je úroveň jeho diskuze. Pozorujeme, na co se dítě konkrétně zaměřuje, co ho zajímá, co ho baví a u čeho nejdéle vydrží. Všimáme si, jaké úsilí dítě vydá při překonávání překážek. Uvědomujeme si, že schopnosti dítěte se mohou v průběhu času měnit – to záleží na změně podmínek, kamarádů, prostředí, motivace apod. Zajišťujeme vhodné didaktické pomůcky.

Konkrétní záměry:

- Vytváření vhodného a podnětného prostředí i podmínky s respektováním individuálních potřeb a možností každého dítěte.
- Nabídka odborné literatury pro rodiče.
- Pomoc rodičům individuálními konzultacemi a doporučeními.
- Úzká spolupráce s rodinou.

Prostředky k dosažení:

- Zajištění vhodných pomůcek.
- Absolvování dalšího vzdělávání pedagogů v dané oblasti.
- Opora v doporučení odborníků.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ je vybavena podnětnými avšak bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti. Ve třídě, kterou navštěvují dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. V této třídě jsou zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty a hračky. Ve třídě jsou dětem nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. MŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dvouletých dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelé uplatňují k dítěti laskavý důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají. V MŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Základní činností dítěte v předškolním věku a hlavně malých 2–3letých dětí je hra a proto je v MŠ vymezeno této činnosti nejvíce času.

- Zpočátku je vypuštěno ranní cvičení a řízená činnost. Tento proces trvá tak dlouho, než se všechny děti zadaptují (zpravidla 1,5 až 2 měsíce).
- Učitel postupně přidává jednoduché, zejména samoobslužné činnosti v šatně, na toaletě, v umývárně.
- Postupně rozšiřuje o činnosti hudební, pohybové, výtvarné, jazykové, rozumové.
- Činnosti jsou velmi krátké, proložené říkadly, pohybem, písněmi, tanečky, aby udržely pozornost dětí. Při práci s dětmi se používají loutky nebo maňásci, popř. plyšová zvířátka.

Konkrétní záměry:

- Zajištění vhodných pomůcek pro dané věkové období.
- Příprava takového prostředí, aby splňovalo možnost přijetí dětí ve věku 2 let.
- Zajištění dalšího vzdělávání učitelů v dané oblasti.

Prostředky k dosažení:

- Zajišťování dostatečného množství podnětných a bezpečných hraček pro děti ve věku 2 let.
- Zajišťování vhodných pomůcek.
- Další vzdělávání učitelů v dané oblasti.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

4.1. Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V MŠ jsou čtyři třídy. Každá třída má maximální možnou kapacitu 28 dětí. Každá třída má jiné věkové složení a z toho vyplývající potřeby, metody a formy práce. Děti jsou do tříd rozděleny zpravidla podle věku.

Režim dne je uvolněný a variabilní, stanovena je pouze doba jídla a dostatečně dlouhá doba pobytu venku. Během dne se střídají spontánní a řízené činnosti v souladu s aktuálními zájmy a potřebami dětí.

MOTTO MŠ

„Pojďte děti mezi nás,
budeme mít radost z vás.
Zvířátka si tady s námi budou hrát,
společně budeme celý svět poznávat.“

Motto jednotlivých tříd:

MOTTO třídy LIŠTIČEK:

„My jsme malé lištičky,
máme chytré hlavičky.
Všichni se tu přátelíme,
ničeho se nebojíme.“

MOTTO třídy JEŽEČKŮ:

„My jsme malé dětičky,
hodní kluci, holčičky.
Jedna, dva, tři, čtyři, pět,
poznáváme s ježkem svět.“

MOTTO třídy ZAJÍČKŮ:

„My jsme malí zajíčci,
máme rádi mrkvičky.
Jsme zajíčci šikulové,
poznáváme věci nové.
Školka je nám zábavou,
partu máme veselou.“

MOTTO třídy VEVEREK:

„My jsme malé čiperky,
Říkají nám veverky.
Dovádíme, skotačíme,
Všichni se tu rádi máme.“

Třída nejmladších dětí se zaměřuje na:

- Co nejsnazší adaptaci na nové prostředí.
- Vytváření prostředí bezpečí a vzájemné důvěry.
- Vytváření kamarádských vztahů mezi dětmi, učitelkami.
- Společné vytváření třídních pravidel.
- Postupné osamostatňování a sebeobsluhu.
- Komplexní rozvoj osobnosti dítěte (respektování individuality každého dítěte).
- Bezpečnost dětí.
- Osvojování a upevňování hygienických návyků.
- Seznámení se zdravým životním stylem.
- Poznávání přírody a vytváření kladného vztahu k ní.
- Budování spolupráce a partnerských vztahů s rodiči.

Třída s dětmi středního věku se zaměřuje na:

- Komplexní rozvoj osobnosti dítěte (respektování individuality každého dítěte).
- Rozvoj vzájemných vztahů mezi dětmi, učitelkami.
- Budování základů pro celoživotní vzdělávání.
- Budování a podporu základů zdravého životního stylu.
- Probouzení zájmu poznávat a objevovat.
- Rozvoj kamarádských vztahů mezi dětmi, učitelkami.
- Emoční prožitky dětí.
- Rozšiřování znalostí o přírodě, o světě.
- Seznamování dětí s tradicemi.
- Prohlubování spolupráce s rodiči.

Třída předškolních dětí se zaměřuje na:

- Rozvoj samostatného rozhodování a zdravého sebevědomí.
- Přípravu dětí na úspěšný vstup do ZŠ.
- Vzájemnou toleranci a ohleduplnost.
- Prohlubování doposud získaných znalostí a dovedností.
- Posilování dětských přátelství.
- Rozvoj úcty k životu, přírodě a zdravému životnímu stylu.

- Spolupráci s rodiči.

Pravidelné akce pro děti v MŠ:

- Divadelní, hudební a interaktivní pořady v MŠ.
- Tvořivé tematické dílničky pro rodiče s dětmi.
- Polodenní a celodenní výlety.
- Táborák s opékáním buřtů na zahájení i závěr školního roku.
- Úklid školní zahrady ve spolupráci s rodiči.
- Pravidelné výjezdy na ozdravné pobyty.
- Rozloučení s předškoláky, minimaturita.
- Výlety do blízkého okolí MŠ.
- Návštěva dopravního hřiště, městské policie, ZŠ.
- Přespání v MŠ.
- Oslava Dne dětí, Dne matek, Dne otců, Dne vody, Dne země.
- Fotbalový turnaj a olympiáda.
- Přivítání Adventu, Mikulášská nadílka.
- Karneval, čarodějnický rej.

4.2. Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou do tříd zařazovány zpravidla podle věku.

4.3. Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:

Dva učitelé jsou zpravidla přítomni při pobytu venku, obědě, přípravě na odpolední odpočinek, výletu a akcích konaných mimo MŠ.

4.4. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ:

Přijímání dětí se řídí veřejně dostupnými kritérii, která jsou v souladu s platnou legislativou. O přesném termínu zápisu a podrobnostech je veřejnost včas informována formou oznámení v Radničních novinách, na webových stránkách MŠ i zřizovatele, oznámením formou plakátu na viditelném místě – vchodové dveře MŠ, úřední deska umístěná v prostorách před vchodem do MŠ.

Kritéria pro přijetí dítěte do MŠ:

1. Děti k povinnému předškolnímu vzdělávání s trvalým pobytem ve spádové oblasti Praha 3

podle § 34, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění (dále jen školský zákon).

2. Děti k pravidelné docházce s trvalým pobytem ve spádové oblasti Praha 3 , které k 31. 8. dovrší čtyř let věku.

3. Ostatní děti k pravidelné celodenní docházce s trvalým pobytem v Praze 3.

Při rozhodování o přijetí bude postupováno pouze dle data narození, tj. od nejstarších po nejmladší, a to do naplnění kapacity MŠ.

- V případě shodného počtu bodů a stejnému datu narození se děti losují.
- Dítě může být přijato k docházce do MŠ i mimo termín zápisu, pokud není kapacita MŠ zcela naplněna.
- O přijetí dítěte do MŠ rozhoduje ředitelka MŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Zaměření MŠ vychází z podmínek a možností MŠ, z jejího umístění a využití daného prostředí.

Přesto, že MŠ patří do rušné části Žižkova, nachází se v čistém a klidném prostředí, mimo rušné komunikace.

Filozofie MŠ vychází ze snahy rozvinout u dětí zájem o přírodu s touhou ji poznávat a potřebou v ní pobývat a aktivně ji ochraňovat. Vést děti k úctě k životu, přírodě a zdravému životnímu stylu. Přiblížit se životu ve „velké rodině“, která žije pod jednou střešou v přátelství, porozumění, komunikaci, vzájemné empatii, spolupráci a pomoci. Poskytuje dětem ochranu, bezpečí, pohodové a radostné prostředí. Také je učí chápat svět, myslet na své zdraví, žít v souznění s přírodou, vede je k svobodnému a samostatnému jednání podle demokratických zásad.

- MŠ chce s rodiči jednat v duchu co nejužší partnerské spolupráce. Mít představy co jedna strana od druhé požaduje. Plně se otevřít a umožnit přímou účast na výchovně vzdělávacím procesu, a to přímo osobním kontaktem s učiteli.
- Získat a udržet důvěru rodičů a společně se spolupodílet na uskutečňování všestranného rozvoje dítěte.
- MŠ chce udržet příznivé klima školy, stále více se otevírat veřejnosti, a přispívat tak ke kvalitě celkového klimatu. V rámci svého vzdělávacího programu doplňovat kulturní život městské části, posilovat aktivity MŠ a spolupracovat s ostatními subjekty.
- MŠ lze chápat jako přirozené rozšíření životního prostoru dítěte v rodině o prostor MŠ.
- MŠ chce dítěti nabídnout a poskytnout společenství dětí, podnětné prostředí, odborně výchovné a vzdělávací vedení z hlediska vývojových potřeb dítěte předškolního věku.
- Doplňovat a rozšiřovat výchovu dětí započatou v rodině.
- Rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou relativně samostatnou osobností s celkovým citovým postojem vůči ostatním lidem, přírodě, světu. Rozvíjet zdravé sebevědomí, důvěru ve vlastní síly a vytvářet základní předpoklady k celoživotnímu vzdělávání.
- Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí.
- Uspokojovat zájmy a potřeby dítěte. Podporovat jeho zdravý, tělesný a psychický vývoj a vytvářet základní předpoklady k celoživotnímu vzdělávání.
- Snaha zaměstnanců MŠ je směřována k tomu, aby děti, rodiče i pracovníci byli v MŠ spokojeni.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Záměrem výchovného působení MŠ je vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče, která vychází z přirozeného života a z přirozených potřeb dítěte.

MŠ chce umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoří pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu v přirozeném prostředí, kde se budou děti cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska.

Usilujeme o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy. MŠ se snaží položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učit je zdravému životnímu stylu, ochraně přírody a životního prostředí, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči a s ohledem k tradicím a hodnotám dnešní společnosti.

Myšlenka ŠVP PV je pojítkem mezi všemi činnostmi s dětmi, včetně realizací školních i mimoškolních akcí. Program obsahuje všechny oblasti vývoje dítěte a nabízí taková témata, která seznamují děti s okolním světem, který je obklopuje.

Priority naší MŠ:

- **Rodinná atmosféra**

Podporujeme přátelství, porozumění, komunikaci, vzájemnou empatii a spolupráci. Poskytujeme dětem ochranu, bezpečí, pohodové a radostné prostředí.

- **Zdravý životní styl**

Chráníme své zdraví jako největší lidskou hodnotu. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu. Pravidelně se hýbeme, zdravě se stravujeme, dodržujeme pitný režim, hygienické návyky, dbáme na dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu, umíme odpočívat, respektujeme individuální potřeby, žijeme ve zdravém a pohodovém prostředí, pěstujeme společně bylinky, zeleninu aj.

- **Kvalitní přírodní prostředí**

Využíváme jej k přímému pozorování živé a neživé přírody, objevování přírodních zákonitostí, k podpoře zdravého vývoje dětí, k pochopení důležitosti ochrany životního prostředí.

- **Spolupráce s rodinou**

Vedeme k otevřenému přístupu k výchově a vzdělávání. Rodiče mají možnost ovlivnit a dozvědět se, jak bude výchova a vzdělávání jejich dětí pokračovat. Rodiče se velkou mírou podílejí na životě a dění v naší MŠ.

- **Tradice školy**

Přispívají k tomu, aby děti vnímaly, kam patří a že jsou součástí společnosti. Pomocí tradic si děti osvojují hodnoty naší společnosti, spoluprožívají radost a pohodu s ostatními dětmi školy, rodiči, učiteli.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Záměrem ŠVP PV je, aby děti poznávaly svět tím, že se učí:

- Dívat se kolem sebe, poznávat sebe sama, chápat druhé a umět se vcítit do jejich pocitů.
- Vnímat důležitost rodiny ve svém životě.
- Být odpovědný za své chování a jednání.
- Zodpovědně přistupovat ke svému zdraví, k přírodě.

Dodržujeme tyto **zásady**:

ve vztahu k dítěti:

- Respektujeme osobnost každého dítěte, jeho možnosti a schopnosti.
- Vytváříme dostatek podnětů k učení a radosti z něho.
- Vytváříme příležitosti praktického poznávání.
- Posilujeme sebevědomí dítěte, jeho důvěru ve vlastní schopnosti.
- Vytváříme rodinné prostředí pro rozvoj sociálních vztahů a pocitu bezpečí dítěte.
- Vedeme děti k pochopení toho, že vlastními aktivitami mohou ovlivnit své okolí.
- Vytváříme zdravé prostředí, s možností prožívat radost a pohodu z prožitého dne.
- Seznamujeme děti se vším, co je pro jejich život důležité.
- Stimulujeme rozvoj řeči a jazyka.
- Poskytujeme dětem pomoc a podporu, pokud to potřebují.

ve vztahu k rodičům:

- Usilujeme o partnerské vztahy s rodiči.
- Umožňujeme rodičům aktivně se účastnit dění v MŠ.
- Dáváme možnost spolupodílet se na tvorbě vzdělávacího programu tím, že respektujeme jejich připomínky a návrhy.

- Vedeme s rodiči průběžný dialog o jejich dětech.
- Nabízíme rodičům konzultační hodiny.
- Přehodnocujeme adaptační program s rodiči nově příchozích dětí a domlouváme se na nejvhodnějším postupu.
- Organizujeme společné akce.

ve vztahu k vlastní práci pedagogů a ostatních zaměstnanců:

- Citlivě jednáme s každým dítětem.
- Vedeme děti ke zdravému způsobu života.
- Vzájemně spolupracujeme.
- Známe a respektujeme řád MŠ, své pracovní povinnosti.
- Vzděláváme se, poznáváme děti, vyjadřujeme svůj názor.
- Snažíme se efektivně komunikovat i při řešení problémů.
- Všichni se podílíme na tvorbě a realizaci vzdělávacího programu.
- Učitelé poskytují poradenské služby rodičům, provádějí evaluační činnosti, vedou záznamy o dětech.

Formy vzdělávání:

Volíme formy vzdělávání, které podněcují chuť i radost z učení, podporují zájem dítěte aktivně poznávat nové, získávat zkušenosti a dovednosti a tím porozumět světu, který jej obklopuje.

Rovněž dávají možnost prožívat uspokojení z úspěchu a překonání překážek.

Učitelům ukazují, jak postupovat dál ve své práci, čím ji obohatit, zlepšit.

Učitelé uplatňují individuální, skupinovou i frontální formu vzdělávání.

- **Kooperativní učení**

Děti spolupracují při řešení společných problémů a situací, učí se rozdělovat si sociální role, plánují si činnosti, pomáhají si, radí se, kde začít, jak pokračovat, vyvíjí společné úsilí při řešení problému, mají možnost kontrolovat jeden druhého, mají možnost spojovat dílčí výsledky do větších celků, hodnotit přínos jednotlivých účastníků hry.

- **Prožitkové učení**

Děti mají možnost učit se na základě zkušeností a prožitků, objevují, spontánně se projevují, komunikují verbálně i neverbálně, využívají své nápady, kreativitu, do učení zapojují všechny své smysly, rozvíjejí se po stránce rozumové, učí se logicky myslet.

- **Učení hrou**

Hra je nejoblíbenější a přirozená činnost dětí, která rozvíjí celou osobnost dítěte, umožňuje mu reálný pohled na svět a orientaci v něm, poskytuje důležité poznatky a rozvíjí v dětech intelekt,

fyzickou i sociální stránku, má vliv na jejich chování. Poskytuje nám informace o prožitcích a pocitech dětí. Tuto formu vzdělávání preferujeme společně se spontánními hrami v naší MŠ nejvíce.

- **Spontánní sociální učení**

Založené na principu přirozené nápodoby. Poskytujeme dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné ve všech činnostech a situacích vyskytujících se v průběhu dne.

- **Situační učení**

Založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

- **Učení pomocí tvořivosti**

Kreativní myšlení vytváří základnu pro obratné přizpůsobení se novým podmínkám, umožňuje rozmanité a zábavné trávení času. Předškolní děti jsou mimořádně nápadité a tuto dovednost je třeba tvořivými činnostmi podporovat a rozvíjet. Nezanedbatelný je i další význam tvořivosti:

- může pomáhat při snižování pocitu strachu, obav, úzkosti a ustrašenosti,
- pozitivně ovlivňuje zvyšování sebevědomí a průbojnosti,
- má významný vliv na růst chápavosti a motivace poznávat, zvyšuje zájem o učení - zlepšuje sociabilitu, ochotu ke spolupráci,
- formuje citové kvality, vztah k sobě a ke světu.

Metody vzdělávání:

- **Pozorování dětí**

Pozorujeme dítě v jeho přirozeném prostředí, při jeho hlavní činnosti-hře, získáváme poznatky o jeho vnitřním světě, co ho zaujalo, jak a co na něj zapůsobilo, jak se vyvíjí po všech stránkách, jak se dokáže sžívat se skupinou vrstevníků. Pozorováním zjišťujeme jedinečnost konkrétního dítěte a typické projevy jeho osobnosti, na základě tohoto poznání k dítěti přistupujeme a pracujeme s ním.

- **Rozhovor s rodiči**

Rozhovorem zjišťujeme, jaké má dítě záliby, zvyklosti, jaký má rodina režim a výchovné postoje. Získané informace využíváme jako prostředek k poznávání dítěte.

- **Rozbory grafických projevů dítěte**

Posuzujeme, jak dítě pokročilo, jaká je například jeho kresba, co odráží, jak ji hodnotí samotné

dítě. Tato metoda nám umožňuje mluvit s rodiči o pokrocích dítěte a stanovovat další výchovně vzdělávací postupy.

- **Sebeposuzování učitele**

Posuzujeme vlastní předpoklady ke vzdělávací práci s dětmi, kriticky hodnotíme své dosavadní znalosti, ujasňujeme si představu cíle, v čem vidíme podstatu své práce, jak děti motivujeme a jak naplňujeme jejich potřeby, rozpoznáváme, kdy je pedagogický proces úspěšný, kdy ne, tím vším zkvalitňujeme svou práci.

- **Individuální přístup k dítěti**

Vycházíme z poznání každého jednotlivého dítěte, chceme jej pochopit, porozumět mu a přizpůsobit výchovné působení jeho potřebám. Dáváme do souvislostí již získaná fakta z pozorování dítěte, průběžně si zapisujeme postřehy z pozorování.

- **Metody dramatické a osobnostně sociálního výcviku**

Metody slovní – vyprávění, popis, rozhovor, diskuse, monolog, beseda, objasňování, asociační metody apod.

Metody mimoslovní – pohybové, pantomimické, zobrazovací apod.

Metody průpravné – námětové hry, hry s pravidly, kontaktní hry, rozehrívající a uvolňovací hry, rytmické, pohybové, hudebně pohybové hry, vokální a instrumentální hry apod.

Metody dramatické – simulace, hra v roli, hra s předměty apod.

Metody improvizáční – improvizace hromadná, skupinová, sólová, bezdějová a dějová.

- **Ostatní metody a techniky**

Různé stimulační a motivační metody, pestré výtvarné a pracovní techniky, metody respektující pedagogické zásady, relaxační techniky, metody aktivizační, zklidňující, hodnotící apod.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Postup při tvorbě Plánu pedagogické podpory (PLPP):

Ředitelka MŠ rozhodne o poskytování podpurných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu rodiče.

Tím není dotčeno právo rodiče na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelé MŠ (pokud situaci vyhodnotí, že je potřebná) zpracují plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou MŠ. Tento plán obvykle sestavujeme i pro děti s odlišným mateřským jazykem. **Snažíme se, aby následná schůzka a vyhodnocení proběhly do 3 měsíců.**

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitelka MŠ rodičům dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem rodičů dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení rodiče, doporučení ředitelky MŠ nebo OSPOD.

Ředitelka MŠ zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu rodičů.

V takových případech MŠ vypracovává ve spolupráci s rodiči a školským poradenským zařízením Individuální vzdělávací plán (IVP). S dítětem je prováděna individuální výchovně vzdělávací práce v MŠ vycházející z doporučení odborníků, kompenzační cvičení, rehabilitační cvičení dle jeho potřeb, schopností. Dítě je zapojováno do společných činností s ostatními dětmi.

Tvorba individuálního vzdělávacího programu je konzultována s rodiči, učitelé evidují podněty, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (PPP, SPC, rodič).

Ředitelka MŠ ve spolupráci s učitelem průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas rodiče, s ním se pouze projedná.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se v naší MŠ snažíme o to, abychom dokázali vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení, ke komunikaci s ostatními a dosažení co největší samostatnosti. Centrem zájmu je u nás dítě se svými potřebami, možnostmi a odlišnostmi.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Záleží nám na tom, aby předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ bylo smysluplné a přínosné. Za tímto účelem volíme vhodné vzdělávací metody a prostředky,

kteří jsou vždy v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Za velmi podstatné považujeme citlivý a profesionální přístup k dítěti a pozitivní přijetí takového dítěte. Snažíme se navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Využíváme spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby se obracíme na odborníky mimo oblast školství.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Mezi ně patří uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. Důraz klademe na osvojování si specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte. Za podstatné považujeme podporování samostatnosti, sebeobsluhy a zvládnutí základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku a možnostem dítěte.

Pokud to situace vyžaduje, můžeme zajistit snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, či přítomnost asistenta pedagoga, podle stupně přiznaného podpůrného opatření. Můžeme upravit režim nebo prostorové uspořádání třídy a zajistit pomůcky.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnou osobou je ředitelka MŠ ve spolupráci s třídními učiteli.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

U nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do MŠ snažíme hlavně o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy s vrstevníky. Děti nezatěžujeme náročnými úkoly, ale dáváme jim čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, zahrady, seznámení se s učiteli a denním programem. Postupně jsou děti, a to podle jejich individuálních možností, zapojovány do vzdělávacích činností, které rozvíjí jejich fyzické, psychické a sociální schopnosti. Při zdokonalování fyzických schopností a dovedností dětí dbáme na rozvíjení správného držení těla, automatizování již zvládnutých pohybů a zpřesňování pohybů paží a nohou. Vše se snažíme dětem nabídnout nenásilně, formou her. Děti se učí uvolňovat ruku prostřednictvím volného čmáraní prstovými barvami, štětcem, pastelkou.

V dětech pěstujeme smysl pro rytmus, učíme je tleskání, říkadlům a pracujeme s hudebními nástroji. S dětmi se učíme jednoduché hudebně pohybové hříčky.

Při vzdělávání dětí dále klademe důraz na podněcování aktivity dětí, rozvíjení jejich zvědavosti, fantazie a soustředěnosti. Děti jsou povzbuzovány k samostatné činnosti i jednoduché hře. Děti se

učí pojmenovávat jednotlivé části lidského těla, předměty a činnosti každodenních potřeb, jídlo, správně vyslovit své jméno, příjmení i jména dalších dětí a jsou nenásilnou formou seznamovány s přírodou (zvířaty, přírodními materiály, zeleninou, ovocem apod.), ale i s různými předměty, které používají lidé v každodenním životě. Postupně se děti učí rozlišovat čtyři základní barvy a vlastnosti předmětů jako např. krátký – dlouhý, teplý – studený.

Součástí vzdělávání dětí je také péče o jejich řeč. Dbáme na to, aby děti používaly víceslovná pojmenování a jednoduché věty více než gesta. Děti nenásilnou formou učíme jednoduché verše, nová slova a vedeme je k tomu, aby rozuměly slovům při sledování krátkých pohádek (např. loutkové divadlo). Děti podporujeme v jejich citových vztazích k rodině, MŠ, pracovníkům MŠ, ostatním dětem a přírodě. Rozvíjíme u dětí pocit osobní jistoty. U dětí prohlubujeme osvojování nejjednodušších pravidel chování v kolektivu (ohleduplnost, poděkování).

Vedeme děti k opatrnosti a starostlivosti o sebe i druhé.

Nejmenší děti jsou vedeny k tomu, aby se samostatně najedly a napily, a zároveň u jídla dodržovaly přiměřenou čistotu. Děti si postupně osvojují a zdokonalují hygienické návyky a dostávají prostor pro samostatnost.

Děti zapojujeme také do pomoci dospělým, např. prostírání, úklid herny, výzdoba.

Ve vzdělávací práci s dětmi preferují učitelé tyto formy a metody práce:

- Individuální, ve druhé řadě skupinovou a frontální práci s dětmi.
- Prožitkové a kooperativní učení hrou.
- Situační učení, spontánní sociální učení.
- Didakticky zacílené činnosti, aktivity spontánní i řízené.
- Učitelé pracují s vlastním portfoliem, které obsahuje HPH, základní říkadla, písně, básně, hry a doporučení pro práci s dětmi od 2 do 3 let.

Konkrétní záměry:

- Vytváření vhodného a podnětného prostředí i podmínky s respektováním individuálních potřeb a možností každého dítěte.
- Nabídka odborné literatury pro rodiče.
- Pomoc rodičům s individuálními konzultacemi a doporučeními.

Prostředky k dosažení:

- Opora o doporučení odborníků.
- Absolvování dalšího vzdělávání pedagogů v dané oblasti.
- Zajištění vhodných pomůcek.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Učitelé MŠ poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do MŠ.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, učitelé uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v MŠ, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky jdou do školky

Název integrovaného bloku	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky jdou do školky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je úspěšná adaptace dětí. Budování kladného vztahu k MŠ. Rozvoj kamarádských vztahů mezi dětmi, učiteli. Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet ke společnosti ve třídě, v MŠ. Posilování prosociálního chování. Rozvoj samostatnosti dětí. Vytvoření pravidel společného soužití. Vytváření pozitivního vztahu ke svému okolí, k naší zemi. vést děti k lásce k přírodě a ke všemu živému, k ochraně životního prostředí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Těšíme se do školky Máme nové kamarády Svět hraček Vzpomínáme na prázdniny Moje město Země, kde žiji

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> <p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>

6.1.2 Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Na podzim se veverky mají, spousty dobrot nasbírají

Název integrovaného bloku	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Na podzim se veverky mají, spousty dobrot nasbírají
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je probouzet potřebu dětí pobývat v podzimní přírodě, hledat její krásy, poznávat plody podzimu. Zaměřit se na vnímání podzimní přírody a její proměny. Klást důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování, poznávání a získávání praktických činností na základě vlastních prožitků a zkušeností. Vést děti k poznávání různých druhů ovoce a zeleniny a

Název integrovaného bloku	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Na podzim se veverky mají, spousty dobrot nasbírají
	možnostmi jejího zpracování, poznávat jejich užitek a význam pro zdraví člověka. Budovat základy zdravého životního stylu. Podporovat u dětí tvoření z přírodnin. Seznamovat děti s lesními obyvateli a správným chováním v lese.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Dary podzimu Máme rádi ovoce a zeleninu Foukej, foukej větříčku V lese je krásně Halloween

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky	být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vyjádřit	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postrehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.1.3 Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky se zdravě stravují a sportují, nemoci se nebojí

Název integrovaného bloku	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky se zdravě stravují a sportují, nemoci se nebojí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Veverka v kožíšku šla na podzim pro šišku - Veverky se zdravě stravují a sportují, nemoci se nebojí
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je vést děti k vnímání krásy podzimní přírody, jejích proměn, barevnosti (současně zdokonalovat určování základních i doplňkových barev). Seznámit děti se zvířaty, které se chystají na zimní spánek, připomenout dětem, kteří ptáci odlétají do teplých krajín a jak můžeme pomáhat přezimujícím zvířatům a ptákům. Zaměřit se také na pozorování a vnímání změn počasí a jejich vliv na přírodu i zdraví člověka. Uvědomovat si vlastní tělo, osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, vytvářet základy zdravého životního stylu. Uvědomovat si význam lidské práce pro člověka a pro společnost.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Padá listí zlaté, rudé Papírový dráček, vyletíš mi k mráčku? Příprava zvířat na zimu Co dokáže lidské tělo Chceme být zdraví U lékaře Kam se schoval vitamin?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	uvědomění si vlastního těla	rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.4 V zimě je bílo od snížku ... - Vánoční zvoneček tiše zvoní, veveryky Vánoce oslavují

Název integrovaného bloku	V zimě je bílo od snížku ... - Vánoční zvoneček tiše zvoní, veveryky Vánoce oslavují
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je přiblížit dětem význam lidových tradic v období adventu a pomoc jim pochopit důvod oslav těchto svátků (sv. Mikuláš, sv. Barbora, Vánoce). vést děti k dovednosti umět se těšit z hezkých a příjemných zážitků a zaměřit se na posílení dovedností spolupodílet se na vytváření sváteční atmosféry, užívat si radost ze společných zážitků a schopnost vyjádřit své prožitky pomocí různorodě zaměřených činností. Snažit se u dětí vzbudit zájem o tvořivou činnost. Posilovat přirozené poznávací city dětí, podporovat lidové tradice a zvyky. Rozvoj společenského a estetického vkusu. Společně prožít kouzelnou vánoční atmosféru.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Adventní čas Budliky, budliky, zaženeme čertíky Vůně Vánoc

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	všímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	spolupracovat s ostatními uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	tomto společenství uznávané	mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.5 V zimě je bílo od snížku i v teplém veverčím kožíšku - Zima jede na saních, veverky to sledují

Název integrovaného bloku	V zimě je bílo od snížku i v teplém veverčím kožíšku - Zima jede na saních, veverky to sledují	
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět	
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Záměrem integrovaného bloku je prožívání zimních radovánek na sněhu a se sněhem. Přiblížit dětem tradici Tří králů, naučit děti charakterizovat zimní období jeho typickými znaky, citlivě vnímat krásu zimního období a změny počasí. Opakovat poznatky o zvířatech v zimě, poznávat stopy lesních zvířat, připomínat si možnost pomoci zvířatům v zimě. Seznamovat děti s různými druhy zimních sportů.</p> <p>Upevňovat zásady bezpečnosti při sportech, a taktéž procvičovat schopnost dětí koordinovat pohyby na kluzkém povrchu (led, sníh) tak, aby neohrožovaly zdraví své ani ostatních dětí či dospělých.</p> <p>Upevnit dětem zásady ochrany osobního zdraví. Osvojit si poznatky o rozmanitosti zimní přírody, přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí. Vytvářet pozitivní vztah k zimní přírodě. Rozvíjet fyzickou zdatnost a vztah ke sportu.</p>	
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Tři králové Paní Zima Zimní sporty Zvířátka v zimě	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poslední apod.)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	získání relativní citové samostatnosti	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

6.1.6 V zimě je bílo od snížku i v teplém veverčím kožíšku - Veverky vypráví pohádku, umí ji i pozpátku

Název integrovaného bloku	V zimě je bílo od snížku i v teplém veverčím kožíšku - Veverky vypráví pohádku, umí ji i pozpátku
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je seznámit děti s klasickými i veršovanými pohádkami tak, aby byly schopny je reprodukovat v adekvátní míře a přiměřeně svému věku, čímž procvičíme i paměť. Důležité je pro nás také naučit děti správnému chování při divadelním představení. Rozvíjet dovednost rozlišovat dobro, zlo, a umět se správně rozhodnout v krizové situaci, která je přiměřená jejich věku. Zaměřit se na to, aby měly děti povědomí o nejznámějších pohádkových hrdinech a dokázaly si vzít z pohádek ponaučení. Příběhy podněcují představivost, fantazii, řeč a radost z vlastní tvůrčí činnosti dětí. Seznámit děti s významem a původem masopustu. Zimu završit masopustním rejmem v maskách, vyrobit masky, vyzdobit třídy a celou mateřskou školu. Umožnit dítěti prožitek, podporovat jeho sebedůvěru a osobité myšlení, rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky, vytvořit povědomí o mezilidských a morálních hodnotách. Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, porozumění, naslouchání) i produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). Rozvoj fantazie a představivosti. Vzbudit u dětí zájem o knihu. Společně prožít radost a veselí, probouzet zájem dětí o lidové tradice.

Název integrovaného bloku	V zimě je bílo od snížku i v teplém veverčím kožíšku - Veverky vypráví pohádku, umí ji i pozpátku
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Hrajeme si na divadlo Z pohádky do pohádky Masopustní rej

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava chápat slovní vtip a humor sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zvládat jeho změny	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.7 S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se radují a sluníčko vítají

Název integrovaného bloku	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se radují a sluníčko vítají
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je prožívat radost z příchodu jara. Seznamovat děti s charakteristickými znaky jara, pozorovat veselou probouzející se jarní přírodu a její změny. Poznávat rostliny, jarní počasí.

Název integrovaného bloku	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se radují a sluníčko vítají
	Seznamovat děti se životem domácích zvířat a jejich mláďat, poznat jejich užitek pro člověka. Přivítat svátky jara vynášením Morany, vyzdobit jarně třídy i celou školku. Většinu činností přesunout na zahradu. Sázet s dětmi semínka. Vzbuzovat v dětech potřebu pobývat v přírodě a aktivně ji ochraňovat. vést děti k uvědomění si důležitosti vody pro život a seznámit je s jejím koloběhem. Naučit se básničky, písničky a hry spojené s jarem. Přesouvat většinu činností do přírody. Vytvářet elementární povědomí o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálé proměně. Znat některé ekosystémy a jejich obyvatele, učit se chránit přírodu. Vzbudit zájem dětí o nové poznatky, posilovat přirozené poznávací city dětí (zvědavost, radost z objevování). Upevňování povědomí o sounáležitosti s okolním světem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje oblíbená kniha Příroda se probouzí Zvířátka a jejich mláďátka Vynášení Morany Den vody

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytvoření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vlivy rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

6.1.8 S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky nelení, o krásy světa pečují

Název integrovaného bloku	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky nelení, o krásy světa pečují
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Základem integrovaného bloku je poznávat proměny v jarní přírodě a prožívat radost z nich, vytvářet sounáležitosti s životem v přírodě, ekologie. Rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k sobě, k prostředí, ve kterém žijeme, k přírodě. Učit děti poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale také poškozovat. Předkládat dětem, jak pomáhat naší Zemi, aby byla „zdravá“, jak správně třídit odpad, dbát o pořádek a čistotu, pečovat o rostliny a živočichy, jak přírodu chránit. Rozlišit co je příroda živá a neživá. Osvojit si elementární poznatky o jarních lidových tradicích, společně oslavit svátky jara (Velikonoce) a Čarodějnice. Předškoláky připravit na blížící se zápis do ZŠ (návštěva základní školy – seznámit se s prostorem a prostředím školy, vyzkoušet si, jak vypadá vyučovací hodina). Pro toto téma maximálně využít přírodu v okolí MŠ a zahradu školy. Vést děti k ochraně naší Země. Upevňování povědomí o sounáležitosti s okolním světem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Hody, hody, doprovody Brzy půjdu do školy Den Země Třídíme odpad Kdo na jaře čaruje

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	vytváření základů pro práci s informacemi	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		sledovat očima zleva doprava
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech		
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	rozvoj schopnosti sebeovládání	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>

6.1.9 S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se usmívají, lásku v srdíčku mají

Název integrovaného bloku	S jarem tráva vykukuje, veverka si poskakuje - Veverky se usmívají, lásku v srdíčku mají
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je seznámit děti s pojmy rodina a domov. Chápat význam pojmu domov, jako místa, kde je nám dobře. Základem je posílit citové vztahy k rodině, poznávat rodinné vztahy – kdo patří do naší rodiny, role matky a otce, co znamená mít domov. Znáť a vyjmenovat nejbližší členy své rodiny – rodiče, sourozence, vnímat jejich vzájemné vztahy a spolupráci, vyjmenovat také ostatní členy rodiny a správně pracovat s pojmy – prarodiče, tety, strýčkové, bratrance, sestřenice. Těšit se z narození miminka. Seznámit děti s poznatkem, proč je důležité znát svou adresu. Uvědomit si emoce a city vůči rodině, popsat jednotlivé emoce, jako mít rád, být smutný a veselý, rozzlobený, emoce, které s rodinou souvisí. Umět své emoce vyjádřit. Seznámit děti s různými profesemi, znát zaměstnání svých rodičů, učit se ocenit a respektovat význam lidské práce. Vysvětlit dětem přísloví „Bez práce nejsou koláče“. Uspořádat každoroční olympiádu ve spolupráci s okolními MŠ.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Maminka má svátek Moje rodina U nás doma Ten dělá to a ten zas tohle

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí	porozumět běžným neverbálním projevům citových

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	prožitků a nálad druhých chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj kooperativních dovedností vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	spolupracovat s ostatními chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		děti, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

6.1.10 Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky si poskakují, na výlet se vydávají

Název integrovaného bloku	Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky si poskakují, na výlet se vydávají
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je oslavit společně svátek dětí (Den dětí) tancem, zpěvem, soutěžemi a závodivými hrami. Prožívat společně radost. Poznávat, že lidé a děti jsou různí, tolerovat jejich zvláštnosti. Pojmenovat různé národnosti a rasy – Evropan, Japonec, Eskymák, Indián, Černoch. Uvědomovat si rozdíly ve způsobech života, v užívání rozdílných jazyků v různých zemích a kulturách. Uvědomovat si, že okolní svět je pro nás zajímavý, různorodý nikoli nepřátelský. Posilovat kamarádské vztahy. Těšit se na prázdniny, poznávat letní přírodu, letní počasí, letní radovánky. Seznamovat děti s bezpečným chováním o prázdninách – na sluníčku, u vody, v lese apod. Zjišťovat, jak můžeme na prázdniny cestovat. Seznamovat děti s různými druhy dopravních prostředků a významem dopravních značek. Osvojovat u dětí základy správného chování a bezpečnosti při pohybu v silničním provozu. Vytvářet povědomí o existenci rizikových a nebezpečných situací. Zhodnotit rok strávený v MŠ, vzpomínat na společné zážitky. Loučit se nejen s dětmi, které odjíždějí na prázdniny, ale hlavně s předškoláky, kteří půjdou v září poprvé do školy. Uspořádat slavnostní rozloučení, pasování na školáky. Porozumět, že všechno se kolem mění, vyvíjí, proměňuje, že s těmito změnami je třeba v životě počítat (jedna životní etapa končí, druhá začíná).
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Den dětí Loučení se školkou Cestujeme na prázdniny Těšíme se na prázdniny Letní radovánky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí;

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

6.1.11 Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky cestují po světě na té naší planetě

Název integrovaného bloku	Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky cestují po světě na té naší planetě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je povzbudit u dětí chuť poznávat svět. Přiblížit dětem zajímavá místa

Název integrovaného bloku	Hopky, tralala, s létem na výlet se veverka vydala - Veverky cestují po světě na té naší planetě
	na naší planetě Zemi, která nevidíme v naší přímé blízkosti – moře, džungle, poušť. Seznámit děti s exotickými zvířaty, exotickými rostlinami a exotickým ovocem. Přiblížit základní poznatky o zeměkouli, vesmíru, Slunci, Měsíci, sluneční soustavě, planetě Zemi. Podpořit povědomí o rozmanitosti světa. Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování).
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Sluneční soustava Svět kolem nás Exotická zvířata

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	ukázek v okolí dítěte vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	materiálů, z přírodnin aj.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Na tvorbě ŠVP PV se podílí ředitelka MŠ ve spolupráci s učiteli.

Celoroční vzdělávací program nese název „ **S veverkami tam a zpět, prozkoumáme celý svět.**“

Celým programem děti provází čiperné veverky. Proč právě veverky? Protože společně s dětmi rádi pozorujeme čiperné veverky, které žijí a skotačí na naší zahradě a rovněž žijí ve voliére, která je umístěna na školní zahradě.

ŠVP PV naplňuje všechny oblasti vzdělávání dle RVP PV.

Tento ŠVP PV považujeme za otevřený pracovní dokument, který v průběhu školního roku doplňujeme a dotváříme dle potřeby a průběžně získaných poznatků a zkušeností.

ŠVP PV je výchozím materiálem pro tvorbu třídních vzdělávacích programů (dále jen TVP).

Učitelé tvoří TVP na základě tematických okruhů ŠVP, které byly vypracovány a projednány kolektivem učitelů na pedagogické radě.

Motivací pro tvorbu 4 integrovaných bloků je svět kolem nás a přirozené střídání čtyř ročních období. Tyto čtyři integrované bloky jsou rozpracovány do 11 - ti tematických celků odpovídajících jedenácti školním měsícům (v měsíci červenci máme prázdninový provoz).

Tyto tematické okruhy rozpracovávají společně učitelé na třídě pro každý měsíc do menších projektů (přibližně 1 – 2 týdenních) dle věku, potřeb, zájmů a schopností dětí.

Tematické okruhy se vzájemně prolínají, navazují na sebe a jsou společné pro všechny třídy, ale lze je přizpůsobovat zájmu a potřebám dětí i aktuální situaci. Učitelé mohou některá podtémata vynechat, sloučit, nahradit doplňujícím podtématem, vše podle potřeb a zájmu dětí. Je počítáno s určitou časovou rezervou, která může být použita pro doplňkové projekty nebo rozšíření integrovaného bloku.

Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti vzdělávání: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně – kulturní i environmentální.

Každý okruh obsahuje charakteristiku tematického okruhu, klíčové kompetence dětí, očekávané výstupy z každé vzdělávací oblasti. Jsou v nich vytyčeny cíle vzdělávání, návrhy podtémat. Každé téma je koncem měsíce ukončeno hodnocením.

6.3 Dílčí projekty a programy

Vytvořili jsme soustavu preventivních a doplňkových programů, které zařazujeme do výchovně-vzdělávacího procesu dle potřeby, reagujeme na momentální a aktuální situaci.

6.3.1. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

ŠVP PV klade důraz také na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu. Společně s dětmi pečujeme o naši zahradu. Na školní zahradě společně s dětmi pěstujeme bylinky, zeleninu a ovoce, na podzim hrabeme listí, využíváme kompostér.

Pravidelně oslavujeme:

21.3. První jarní den

22.3. Den vody

22.4. Den Země

Dlouhodobé cíle EVVO:

- Soustavně zlepšovat prostředí školní zahrady, věnovat se pěstitelským pracím.
- Aktivní zapojení všech pracovníků (pedagogických i nepedagogických).
- Vhodně působit na rodiče, zapojovat je do environmentálních akcí a aktivit.
- Nadále se zaměřovat na zdravý životní styl.

- Dbát na hospodaření s vodou, energií, recyklovat odpad.
- Umožnit další vzdělávání učitelů v oblasti ekologické výchovy.
- V co největší míře uskutečňovat činnosti na školní zahradě, pobyt dětí na škole v přírodě.
- Nakládání s energiemi, snižování množství odpadu a třídění odpadů, používání ekologicky šetrnějších výrobků, technologií a postupů včetně úklidu, údržby, provozu školní jídelny.
- Podle možností zavádění místních produktů a zdravé stravy do jídelníčku apod

6.3.2. Dopravní výchova

Při výchově dětí v MŠ je úkolem učitele zjistit, jaké znalosti, dovednosti a návyky v dopravní výchově děti získaly v rodině a přizpůsobit tomu úkoly pro děti v průběhu celého školního roku.

S třídou předškolních dětí navštěvujeme zpravidla 1x ročně dopravní hřiště umístěné v docházkové vzdálenosti MŠ.

Cíle dopravní výchovy u dětí předškolního věku:

- Rozvoj dovedností potřebných pro bezpečný pohyb v okolí silnice.
- Pochopení významu bezpečného chování a postojů v dopravním prostředí a jejich osvojení.
- Rozvoj schopnosti rychlého a správného rozhodování.
- Rozvoj odpovědnosti dětí k sobě samým a jejich respekt k druhým.
- Získání základních vědomostí nezbytných k bezpečnému pohybu na silnici a v jejím okolí.
- Získání základních znalostí pravidel, která určují chování účastníků silničního provozu, především jeho nejzranitelnějších účastníků.
- Získání základních znalostí a dovedností, které souvisejí s příčinou a následky dopravní nehody, které může dítě pochopit.
- Rozvoj znalostí a dovedností potřebných k bezpečnému chování v dopravním prostředí.

Rozdělení vzdělávacích okruhů dle role dítěte v dopravním prostředí:

- Chodec.
- Pasažér v autě.

- Cestující v hromadném dopravním prostředku.
- Jezdec na kole či koloběžce.
- Dítě a volný čas.

Aktivity:

- Hry na dopravu v MŠ.
- Vytvoření dopravního hřiště na zahradě MŠ.
- Besedy s městskou policií.
- Návštěva dopravního hřiště.

6.3.3. Prevence sociálně patologických jevů

V oblasti prevence sociálně patologických jevů cíleně působíme na děti všech věkových skupin s důrazem na seznamování dětí s možnými riziky.

Cíle prevence:

- Zvýšit informovanost dětí o možném nebezpečí při kontaktu s nežádoucí osobou.
- Informovat děti přiměřeně věku o nebezpečí závislostí (cigarety, alkohol, kontaminace použitými injekčními stříkačkami).
- Ovlivnit postoje dětí k sobě samým.
- Vést děti k rozpoznávání šikany.
- Nácvik sociálních dovedností ve skupině.
- Vedení dětí a seznamování se zásadami zdravého životního stylu.
- Seznamovat děti se zásadami prevence nemocí ze závislostí.
- Vhodně volenými činnostmi posilovat u dětí uvědomění si svých práv a bezpečnosti.

Techniky prevence:

- Individuální a skupinová interakce.
- Přednášky a spolupráce s Policií ČR i městskou – besedy.
- Návštěva služebny Městské policie předškolních dětí (zpravidla 1x ročně).
- Interaktivní představení pro děti zaměřené na závislost na digitálních technologiích.
- Praktický nácvik sociálních dovedností.
- Modelování rizikových situací.

Metody prevence :

- Výklad, hra, individuální a skupinová interakce.
- Praktický nácvik sociálních dovedností, řízená diskuse.
- V každé třídě zařazováno průběžně do TVP, pořádání sportovních olympiád a soutěží.

Specifikace tematických námětů:

- Zdravý životní styl, prevence závislostí, sebepojetí.
- Prevence šikany, postavení ve skupině.
- Prevence infekčních nemocí a závislostí.
- Práva dítěte s pozorností na rovnováhu k odpovědnosti.

6.3.4. Jak jsem přišel na svět

Uvedený projekt by měl v dětech rozvíjet pozitivní vztah k rodině. Dále se děti učí správně reagovat na malé sourozence. Záměrem projektu je přiblížit dětem příchod nového člověka na svět, připravit základ pro rodinnou a sexuální výchovu.

- Využití knih, DVD, obrázků, pracovních listů, dramatizace.

6.3.5. Nejsme jako Budulínek

V tomto projektu v dětech vytváříme povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, o tom, kde nalézt či jak přivolat pomoc. Děti vedeme k dovednosti umět se bránit zneužívání, ve smyslu vést k dovednosti a umění říci "ne" ve správný okamžik. Ke splnění tohoto úkolu využíváme zejména modelové situace a dramatickou výchovu. Využíváme hlavně pohádky O Budulínkovi, O Červené Karkulce, O neposlušných kůzlátkách.

6.3.6. Logopedická prevence a rozvoj řeči - Rozvíjení komunikativních dovedností

Vývoj dětské řeči musí probíhat přirozeně v průběhu celého dne a zároveň je nutno rozvíjet jak obsahovou, tak i formální stránku řeči.

1. Rozvoj slovní zásoby:

- **Podstatná jména** : Co vidíš? Co to je? Co potřebujeme? Co oči vidí? Na listonoše. Je to správně?
- **Významové kategorie** – Co kam patří? Co tě napadne, když řeknu ...
- **Synonyma, homonyma, antonyma** - Jak to řekneš jinak? Na překladatele. Co to ještě znamená?
- **Slovesa** – Kdo je to a jak dělá? Co dělá? Na který obrázek se dívám? Co můžeme dělat? Řekni, co dělá ...
- **Přídavná jména** - Jaké to je? Najdi, co je ...

2. Zvuková stránka slov:

- **Jak dělá** ...zvírátko (haf, mňau...), činnosti (ťap,kap,au...), na hezká slovíčka – zdrobněliny, Co je - hádanky, rytmizace říkadel s hrou na tělo.
- **Rýmování** - na ozvěnu, Kde jsou? Najdi, co se rýmuje
- **Hádanky a popletenky** – Na co myslím? Kdo to je? Všechno lítá, co peří má, lidové hádanky, řešení problému – co by se stalo, kdyby ... Je to pravda?

3. Rozvoj fonetického sluchu:

- **Rozklad slov na slabiky** - Na datla. Jak se jmenuješ? Házej, tleskej, povídej. Házej a vymýšlej.
- **Rozlišování délky slov** - Krátké, delší, nejdelší. Krátký a dlouhý vlak.

- **Určování hlásky ve slově** - Kdo to je? Kdo tu bydlí? Rozpočítadla. Barevné vláčky. Hláška X nás probudí. Porouchaný telefon. Jedeme, stát! Kdopak jsem já?

4. Rozvoj souvislého vyjadřování:

- **Rozhovor** - Tvoření jednoduchých vět, rozhovor o obrázku. Přišlo jaro do uličky. Umíš to také tak?
- **Popis** - Kdo jsi? Říkej, co dělají. Hádanky – Na co myslím? Co se čím dělá?
- **Vyprávění** – Co jsme včera zajímavého prožili? Trojice (čtveřice) obrázků. Jak to bylo dál? Dopověz, co nevím. Žil, byl
- **Reprodukce** – Mozaiky pohádek, zážitky z kulturního pořadu.
- **Dramatizace**

5. Cviky mluvidel

- Individuálně, průběžně, celodenně zařazovat do všech činností a her.

Zapojení MŠ do projektů:

Odpadáček

Hlavním cílem projektu je **environmentální vzdělávání dětí** mateřských škol. Prostřednictvím prezentace prohlubujeme znalosti dětí o předcházení vzniku odpadů, recyklaci – jejich následným zpracováním a poukazujeme na výrobky z recyklátů. Zapojením dětí do projektu posilujeme jejich povědomí o nutnosti chránit životní prostředí a třídit odpad.

Zelená škola

Cílem projektu Zelená škola je **ochrana životního prostředí** a eliminace negativního dopadu lidských činností pomocí efektivního zabezpečení zpětného odběru a efektivní recyklace odpadů elektrických a elektronických zařízení. Projekt podporuje uvědomělé chování učitelů a je základem pro vytvoření **ekologického citění u dětí**. Projekt Zelená škola je zaměřen na sběr baterií a drobného elektroodpadu ve školách.

Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky

Sokol, jako tělovýchovná organizace, funguje už přes 150 let a velkou měrou se podílí na tělesném rozvoji napříč českou populací. Projekt **Se Sokolem do života** aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky se zaměřuje na předškoláky. U této věkové kategorie je důležité, aby si děti osvojily základy svých schopností a mohly se v pozdějším životě dále rozvíjet a zdokonalovat. Rozvoj pohybové gramotnosti patří mezi tyto základní pilíře stejně tak jako rozvoj řeči, myšlení či poznání. V projektu **Se Sokolem do života** se děti učí vnímat pohyb jako přirozenost a součást jejich života a to díky kladné motivaci, při které je všemi aktivitami provází postavičky zvířátek.

Pomáháme druhým:

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ

Nezisková organizace, která pomáhá dětem v nouzi, je největším příjemcem prostředků z projektu KLOKTEX ve formě peněžní podpory. Materiální podpora zahrnuje oblečení, obuv, textil, hračky, nábytek a další. Kontejnery, označené logem Klokánek zaručují, že z každého použitelného kilogramu odevzdaného materiálu putuje jedna koruna na účet FOD.

FOND SIDUS

Finanční pomoc dětským onkologickým pacientům v procesu léčby a rehabilitace a ke zlepšení kvality jejich běžného života.

ZOO PRAHA

Naše MŠ pravidelně každoročně finančně přispívá na adopci Veverky kapské a Veverky bušové.

Dále pořádáme pro rodiče 1x měsíčně burzu oblečení, bot a hraček pro děti.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Věcné podmínky:	Kvalita zařízení a vybavení MŠ, technický stav budovy, vybavení tříd, zahrady, školní jídelny	Pozorování, pedagogické rady, výroční zpráva	Průběžně Průběžně 1x ročně - výroční zpráva	Všichni pracovníci MŠ Ředitelka
Životospráva:	Kvalita stravy a kultura stolování, denní režim, pobyt venku, zajištění pohybu, zajištění odpočinku, podpora zdravého životního stylu	Pozorování, pedagogické rady	průběžně	Ředitelka, učitelé, hospodářka
Psychosociální podmínky:	Kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí, pravidla soužití, komunikace, pedagogický styl, podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů	Hospitace, pozorování, diskuze	Průběžně	Ředitelka, učitelé
Organizace:	organizace života dětí, organizace výchovně-vzdělávacího procesu	Pozorování, hospitace, pedagogické rady, dotazník	průběžně, 2x ročně - hospitace, průběžně, 1x ročně - dotazník	Všichni pracovníci MŠ, ředitelka, učitelé
Personální podmínky:	Hodnocení kvalifikovanosti učitelek, úrovně pedagogické práce, DVPP, efektivity, uplatnění nových poznatků, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnímu růstu	Plán DVPP, vzájemné hospitace, pedagogické rady, sebehodnocení, výroční zpráva	Průběžně, 2x ročně - sebehodnocení, 1x ročně - výroční zpráva	všichni pracovníci MŠ, ředitelka, učitelé
Řízení MŠ:	Vedení MŠ, hodnocení činností v oblasti ekonomiky MŠ (účelnost a efektivnost hospodaření), vytváření podkladů pro rozpočet	Analýza dokumentů, tabulky, přehledy a rozborů čerpání, rozborů pedagogické rady	4x ročně, dle potřeby	Ředitelka, účetní, hospodářka, učitelé

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	(provozní + pedagogický směr, rozbor hospodaření, spolupráce s ÚMČ Praha 3, MHMP a dalšími institucemi). Zajišťování akcí MŠ, hodnocení klimatu a kultury MŠ			
Spolupráce s rodiči:	Informovanost o činnostech MŠ a o výsledcích vzdělávání. Úspěšnost zvolených metod a forem práce, plnění záměrů ŠVP PV, zapojení rodičů do dění v MŠ, společné akce.	Třídní schůzky, nástěnky, webové stránky, individuální rozhovory, konzultace, společné akce v MŠ (učitelé, děti, rodiče), každodenní rozhovory, dotazník	průběžně, 1x ročně - třídní schůzky, konzultace a dotazník	Všichni zaměstnanci MŠ, ředitelka
Soulad ŠVP PV - TVP - RVP PV	Ověření souladu ŠVP PV - TVP - RVP PV, hodnocení naplňovaných záměrů, plnění cílů	Evaluace integrovaných bloků, přehledy o rozvoji dítěte, hospitace, konzultace, dotazníky, pedagogické rady	průběžně, dle potřeby, 2x ročně - hospitace	Ředitelka, učitelé
Integrované bloky	Zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, stanovený případných opatření. Zhodnocení témat, dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení, zhodnocení naplnění cílů. Plánování dalších tematických celků, jejich části úprava, obměna, obohacení o nové náměty.	Pozorování, rozhovory s dětmi, konzultace učitelů, pedagogické rady	Po skončení tematického celku (nebo průběžně)	Učitelé
Hodnocení třídy:	Složení třídy (počet, OŠD, předškolní děti), spolupráce s rodiči (ochota spolupracovat, sociální zázemí, vzájemná informovanost), adaptace (délka, obtížnost), vztahy mezi dětmi, aktivita a zájem dětí, vzdělávací nabídka v rámci integrovaných bloků (zda vyhovuje, možnost plnění, dosažitelnost očekávaných kompetencí), akce (uskutečněné - pozitiva x negativa)	Pozorování, konzultace učitelů, pedagogické rady	2x ročně, průběžně	Učitelé
Hodnocení jednotlivých dětí:	Vytvoření přehledů o rozvoji, vývojových a	Pozorování, konzultace učitelů,	průběžně, 3x	Učitelé

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	osobních pokrocích dítěte - včetně pedagogických záměrů pro další práci	konzultace s rodiči, pedagogické rady, diagnostický záznam, portfolio dítěte	ročně (či dle potřeby)	
Průběh a výsledky vzdělávání	Hodnocení vzdělávacího procesu, používaných metod práce, naplnění cílů a záměrů ŠVP PV, dosažení klíčových kompetencí	Pozorování, vzájemné hospitace, hospitace, konzultace učitelů, pedagogické rady	průběžně, 2x ročně - hospitace	Ředitelka, učitelé